

De juiste bestemming vinden

Stap één voor elke reis is het kiezen van de juiste bestemming. Maar daar komt meer bij kijken dan een punaise in een wereldkaart steken. De juiste bestemming op het verkeerde moment bezoeken, kan van een eenmalig avontuur een traumatiserende ramp maken. Gebruik deze tips voor het vinden van de perfecte bestemming.

Wat maakt een plek de 'juiste' bestemming?

Reisbrochures willen je doen geloven dat iedereen hetzelfde wil als we reizen: een zwembad, palmbomen, een strand en een of ander raar drankje met een parapluutje erin. Misschien ben jij niet dat soort reiziger. Misschien is jouw ideale bestemming een lege woestijn of een jungle. Stem de bestemming af op je echte interesses en je zult meer uit je reis halen.

Blijf jezelf

Onthoud dat je op zoek bent naar de juiste bestemming voor jou, niet de juiste bestemming voor anderen. Ga op onderzoek uit en weet wat je wilt. Denk na over wat je echt leuk vindt aan reizen en wat je je kunt veroorloven en je zult een fantastische tijd hebben.

Doel van je reis

Niet elke bestemming is geschikt voor elk soort vakantie en elk seizoen. Denk na over de reis die je wilt maken: zoek je cultuur of comfort, ontspanning of avontuur, gezelschap of privacy? Wil je ruimte om te ademen of krijg je energie van veel mensen om je heen? Als je deze vragen hebt beantwoord, kun je een bestemming kiezen die bij je past.

Houd rekening met het weer

Zorg ervoor dat de dingen die je wilt doen mogelijk zijn in jouw reisperiode. Je kunt wandelen in de stortregen of naar het strand in een sneeuwstorm, maar dat is misschien niet hoe je je het had voorgesteld. Houd rekening met het weer, dus zoek iets voor regenachtige dagen of plan een uitje naar de bergen om de zomerhitte te ontvluchten.

Super tip

"De beste tip voor elke reiziger is om eerlijk te zijn over wat je leuk vindt. Iedereen vindt verschillende dingen leuk, dus boek een reis die past bij je echte persoonlijke interesses in plaats van je te laten leiden door de meningen van anderen. En vertrouw niet te veel op brochurefoto's – zoek foto's die door gewone mensen zijn gemaakt, zodat je kunt zien hoe een bestemming echt is."

Joe Bindloss, auteur van reisboeken

© VESPAFO / SHUTTERSTOCK

INSPIRATIE OPDOEN

Je hoeft niet meteen te weten waar je naar toe gaat. Spontaneïteit is een mooie eigenschap, dus breng eerst alle opties in kaart en sta open voor plaatsen die je nooit eerder hebt overwogen. Je volgende bestemming ontdekken doe je zo.

Praat met mensen

Je zult veel tips krijgen van vrienden, familie en collega's – onthoud alleen dat *hun* droombestemming misschien niet dezelfde is als die van jou. Stel veel vragen om erachter te komen hoe de plek echt is, en bedenk of het past bij jouw voorkeuren en interesses.

Zoek online

Google op termen zoals 'mooiste eilanden', 'wildlife spotten',

'beste plekken om te surfen' of 'historische steden' om lijstjes en top 10's tevoorschijn te toveren, voeg de naam van een regio toe voor specifiekere resultaten, zoals Azië, VS, Veluwe, Loire-dal. Gebruik de term 'alternatief' en de naam van een plaats die je leuk vond of interessant lijkt, om vergelijkbare bestemmingen te vinden die je misschien nog niet kent.

Zie het voor je

Weten hoe een bestemming eruitziet, kan een handige eerste stap zijn om uit te zoeken of je de plek echt leuk zult vinden. Bekijk afbeeldingen op Google en Instagram van specifieke steden of plaatsen in een land die je tof lijken. Zoek naar foto's van gewone reizigers in plaats van gestylde foto's van influencers.

Gebruik de media

Er zijn genoeg blogs en reis-journalisten om je te informeren over nieuwe en spannende bestemmingen. Bekijk *lonelyplanet.com* en *nomadicmatt.com*, tijdschriften zoals *Wanderlust* en *National Geographic Traveller* en reiscolumns in kranten.

Lees een boek

Soms komt de beste inspiratie uit boeken, zoals oude reisverslagen van vroegere ontdekkingsreizigers of lokale literatuur. Dus lees romans over landen die je interessant lijken. Als een bepaald verhaal tot je verbeelding spreekt, overweeg dan een reis waarin je het verhaal als voorbeeld neemt – je kunt je plannen altijd wijzigen, maar het is super leuk om te vertrekken met een missie.

Een goed vakantiekiekje maken

De techniek zal je een eind op weg helpen, maar de kunst van een geweldige reisfoto is een mix van de omgeving, het licht en je oog voor fotografie.

Techniekles

Wees niet de reiziger die een flitsende nieuwe camera koopt in de week voor hij op vakantie gaat en aankomt zonder te weten hoe het ding werkt. Lees je voor vertrek goed in, zodat je niet met de knoppen staat te prutsen terwijl de carnavalsoptocht al uit beeld verdwijnt.

Verplaats je in de situatie

Een goede lens is handig voor wilde dieren en afstand, maar voor indrukwekkende, pakkende reisfoto's moet je dicht bij je onderwerp komen. Neem een groothoeklens mee voor krappe situaties, zoals de binnenkant van tempels en drukke marktplaatsen.

Wees geduldig

Geef het fotoproces altijd de tijd die het verdient. Als je een goed onderwerp hebt gevonden, bekijk het dan vanuit verschillende hoeken, probeer verschillende kadreringen (natuurlijke kaders) – denk aan de 'regel van derden' – en bedenk wat je met de foto wilt.

Plan je opname

Je zult je camera bij de hand willen houden voor het geval er iets te gek gebeurt, maar je krijgt vaak de beste resultaten door je opnamen te plannen. Denk na over wat je die dag wilt fotograferen, kijk naar het weer en het licht, en de beste tijd van de dag om op pad te gaan.

Gebruik het licht

Middagzon maakt korte metten met kleuren en creëert schaduwen, verbleekt licht en geeft scherpe contrasten. Gebruik

voor levendige, verzadigde kleuren het warmere licht van de vroege ochtend of late middag. Het boek *De beste fotografitips van Lonely Planet* bevat meer advies voor photogeeks.

De beste beelden

Gebruik grote geheugenkaarten en fotografeer in RAW-modus om zoveel mogelijk informatie in elk beeldbestand op te nemen. Maak regelmatig een back-up van je geheugenkaarten, zodat je dierbare foto's veilig zijn.

MODERNE KAARTEN

Ook al leven we in het digitale tijdperk, nog steeds zijn kaarten van onschatbare waarde op reis, zelfs al is het in digitale vorm op je telefoon. Je mobiel is een handig kompas om bij de hand te houden, zorg ervoor dat je de volgende apps installeert.

Google Maps

(google.com/maps)

Google Maps is wellicht de handigste online reistool. Zorg

dat je de app op je telefoon hebt en gebruik de satellietmodus (hé, het hotel ligt twee straten verderop, naast een grote boom). Naast het live plannen van de route kun je ook delen van de wereld downloaden om offline te bekijken, voor als je even geen bereik hebt – de hulppagina's van Google Maps geven hierover gedetailleerde uitleg.

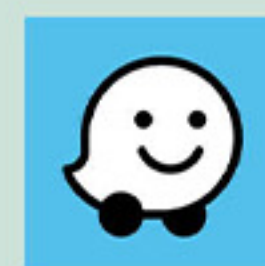

Apple Maps

(apple.com/maps)

Apple Maps biedt dezelfde functies als Google Maps, maar dan

makkelijker (en uitsluitend) te bekijken op je Apple-apparaat. Je gebruikt het voor routeplanning, maar Apple toont minder details dan Google, tenzij je ver inzoomt, en je kunt kaarten niet offline bekijken.

Waze

(waze.com)

Waze, een dochteronderneming van Google, combineert satellietnavigatie

met realtime verkeersinformatie van gebruikers, zoals meldingen van ongelukken en files. Handig voor roadtrips. Meldingen over de goedkoopste brandstof op je route kunnen grote besparingen opleveren.

“De kaartenapps op je telefoon werken alleen als je telefoon is opgeladen en vreten veel energie van je batterij. Neem een (opgeladen) powerbank mee voor noodgevallen, of een goede zonne-oplader. Als je naar dunbevolkte gebieden gaat, ben je misschien beter af met een goed GPS-apparaat, zoals de GarminGPSMap (garmin.com).”

Joe Bindloss, auteur van reisboeken

Citymapper

(citymapper.com)

Een must voor stadsliefhebbers: Citymapper plant de beste routes

in tientallen wereldsteden (New York, Londen, Parijs, Tokio et cetera) met het openbaar vervoer, te voet, over de weg of op de fiets met behulp van gedetailleerde informatie van lokale vervoersbedrijven.

All Trails

(alltrails.com)

Een app voor liefhebbers van het buitenleven, AllTrails bevat door

gebruikers gegenereerde wandelpaden en klim-, mountainbike- en wintersportroutes. Meld je aan voor toegang tot de route-informatie, foto's en routekaarten die je offline kunt downloaden.

HACKS VOOR REIZEN OVER HET SPOOR

Je hoeft geen treinspotter te zijn om graag met de trein te reizen. Geniet van het uitzicht, strek je benen en maak makkelijk een praatje met de lokale bevolking. Hier zijn onze beste treintips.

“Met slaaptreinen leg je lange afstanden af en bespaar je op hotelovernachtingen. In Europa en Azië boek je een slaapcoupé, omdat een gewone stoel niet ideaal is. In de VS en Canada zijn de stoelen ruim en comfortabel genoeg voor een nachtje doorkachelen.”
Mark Smith, the Man in Seat 61 (seat61.com)

KOOP EEN TREINKAART

Als je geen treinkaart hebt (zie blz. 47), kijk dan naar lokale kortingskaarten, zoals de Engelse Britrail Pass (britrail.com) of Railcard (railcard.co.uk), of de Franse SNCF Advantage kaart (sncf.com). Met een vast jaarlijks bedrag krijg je elke keer korting. Er zijn kaarten voor gezinnen, jongeren en ouderen – neem contact op met de lokale spoorwegmaatschappij voor de mogelijkheden.

WEES ER VROEG BIJ

Treinkaartjes worden duurder naarmate de vertrekdag nadert, met de hoogste prijs op de dag zelf. Tickets zijn meestal 12 weken van tevoren beschikbaar, dus boek minstens een week van tevoren om te besparen. Let ook op het tijdstip van reizen: op weekdagen dalen de prijzen buiten de spits (spitsuren zijn meestal van 6.30 tot 9.30 uur en van 16.00 tot 19.00 uur).

TEL DE KILOMETERS

Met de trein zie je veel meer dan met het vliegtuig, dus neem altijd de trein (en ga bij het raam zitten) voor dagtochten door een schilderachtig landschap. Met de trein is het ook gemakkelijk om tussenstops te maken, want je kunt de vertrektijden van je aansluiting van tevoren opzoeken – kijk of er een bagagedepot is, zodat je zonder bepakking een paar uur kunt rondkijken.

© MICHAEL HEFFERNAN / LONELY PLANET

CHECK IN BIJ DE CONDUCTEUR

In veel landen kan de conducteur of stationschef je helpen bij allerlei problemen, van het vinden van een zitplaats in een trein waar je al bent ingestapt tot het bedenken van alternatieve manieren om op je bestemming te komen als je de trein hebt gemist. Zoek bij dit soort problemen deze superhelden op.

NEEM DE NACHTTREIN

Boek voor lange reizen een slaapplaats en bespaar op hotels. Eersteklas betekent meestal airco, maaltijdservice en extra comfort, maar goedkopere coupés hebben meer bedden beschikbaar, en het is gemakkelijker om andere passagiers te ontmoeten. Het bovenste bed van een stapelbed biedt de meeste privacy, zeker voor een dutje overdag.

HACKS VOOR JE RESERVERINGEN

Niet-gereserveerde zitplaatsen zijn goedkoop, maar je kunt eindigen op je tas in het gangpad. Als je een stoel kunt reserveren, doe het dan. Reserveer vroeg om een felbegeerde stoel met een tafel of een stoel bij het raam te bemachtigen tijdens een mooie rit. Denk na over welke kant je op kijkt – tegen de reisrichting in kun je meer last hebben van wagenziekte.

PLAN JE ROUTE

Weet hoe het spoornetwerk in elkaar zit voordat je de trein neemt. Bekijk de website van de nationale spoorwegmaatschappij. Je kunt ook boekingsites proberen zoals thetrainline.com, raileurope.com en 12go.asia, of de Eurail/Interrail Rail Planner app. Voor advies per land is er geen betere site dan seat61.com.

© KISZON PASCAL / GETTY IMAGES

PAK DIE TREIN

Niemand wil een rijdende trein over het perron achterna rennen. Sommige stations zijn net doolhoven en sommige treinen zijn langer dan lang, dus zorg dat je op tijd op het station bent. Geef jezelf een uur de tijd om je perron te vinden (of schiet iemand aan als er geen vertrekboards of aankondigingen zijn); je hebt dan ook nog wat tijd om wat drinken en snacks te halen – en een krant, tijdschrift of roman als je nog tijd over hebt.

TIEN GRATIS BEZIENS- WAARDIG- HEDEN

“Sommige van mijn favoriete reiservaringen kosten helemaal niets. In Azië sta ik graag voor dag en dauw op om het eerste licht op de tempels, kloosters en moskeeën te zien vallen. Je hoeft vaak geen entree te betalen en door vroeg te gaan, kun je deze heilige plekken ervaren zoals de lokale bevolking dat doet, en voordat de drukte losbarst!”
Joe Bindloss, auteur van reisboeken

Bezienswaardigheden zien is waar reizen om draait, maar als je er te veel bezoekt, moet je misschien eerder naar huis vanwege een lege bankrekening. Onze favorieten garanderen maximale verwondering voor minimale kosten.

1 De Kensington museums, Londen

Drie gratis musea! Het Natural History Museum, het Victoria & Albert Museum en het Science Museum bieden een verbluffende hoeveelheid cultuur voor niets.

2 Sint-Pietersbasiliek, Rome

Een bezoek aan de beroemdste kerk ter wereld, met zijn indrukwekkende koepel, adembenemende interieur en prachtige zuilengalerij, is helemaal gratis.

3 De Staten Island Ferry, New York

De legendarische gratis veerdienst van New York City biedt zowel een tour door een van de beroemdste havens, als een eerste klas uitzicht op het Vrijheidsbeeld.

4 Thiksey Gompa, Ladakh

Dit middeleeuwse klooster herbergt enorme beelden en verfijnde muurschilderingen, terwijl al duizend jaar mantra's weerklinken in de Himalaya.

5 798 Art District, Peking

Deze voormalige industriële wijk is uitgegroeid tot China's grootste centrum voor moderne kunst. Je vindt er inspirerende galerieën en het gratis kunstmuseum UCCA.

6 Royal Botanic Gardens, Melbourne

In de mooiste botanische tuin van Australië vind je opossums, kakatoes en kookaburra's en nog meer zeldzame dieren zoals de zuidelijke bruine buideldas.

7 De Blauwe Moskee, Istanbul

Hoewel je je bezoek rond de gebedstijden moet plannen, hoef je niet te betalen om deze prachtige moskee te bewonderen.

8 Sensō-ji, Tokio

Ga te voet naar Tokio's meest ontzagwekkende tempel via de drukke Nakamise-dōri-markt, terwijl je pelgrims, geisha's, toeristen en kraampjes vol Japanse lekkernijen tegenkomt.

9 De Medina, Fez

Verdwaal in dit doolhof waar je nooit weet wat zich achter een bocht of kronkelend steegje bevindt. Het is een van de oudste en grootste markten ter wereld – het commerciële hart van Marokko.

10 Trektocht rond El Chaltén, Argentinië

Wandelen door de epische Patagonische landschappen van Los Glaciares National Park kost niets: legendarische trektochten gegarandeerd.

Vijf slimme reisswaps

Ben je van je stoel gevallen door de prijs van een tripje naar de Grand Canyon? Heb je geen zin om in de ellenlange wachtrij bij het Louvre te gaan staan? Niet getreurd, er zijn hele goede alternatieven:

★ Ruil de Grand Canyon in voor het Canyon de Chelly National Monument

Niets kan op tegen de ruige Grand Canyon, maar je komt wel platzak thuis. Voor ruige landschappen zonder een lege bankrekening, kun je naar het nabijgelegen Canyon de Chelly National Monument (nps.gov/cach) – gratis toegang, schitterend uitzicht en je kunt er kuilwoningen van oude Pueblovolken verkennen onder leiding van Navajo-gidsen.

★ Ruil het Louvre in voor het Petit Palais

Aan indrukwekkende kunst hangt een prijskaartje, het beroemdste kunstmuseum van Parijs kost je een lieve duit, maar er is een goed alternatief in het elegante Petit Palais. Je mist de Mona Lisa, maar je ziet wel werken van Rembrandt, Rubens, Monet en nog veel meer, in een gebouw dat op zichzelf al een kunstwerk is. Gratis kunst, en ook langs de Seine.

★ Ruil Machu Picchu in voor Chavín de Huántar

Ondanks maatregelen om het aantal bezoekers te reduceren, blijven er wandelaars naar Machu Picchu komen. Heb jij geen wandelvergunning kunnen bemachtigen? Ervaar dan andere pre-Colombiaanse magie in Chavín de Huántar – de voormalige hoofdstad van het Chavín-volk – en de prachtig versierde piramide van Huacas del Sol y de la Luna bij Trujillo – beiden te bezoeken voor slechts 5 dollar.

★ Ruil De Vallei der Koningen in voor de Tombs of the Nobles

Vermijd de massa toeristen bij Toetanchamons graf in de Vallei der Koningen in Luxor en huur een fiets om in alle rust de rest van de Westelijke Jordanoever te verkennen. Voor een bescheiden prijs bezoek je de Tombs of the Nobles, met prachtig beschilderde graven van latere Egyptische edelen.

★ Ruil de Taj Mahal in voor Delhi's Jama Masjid

De Taj is misschien wel het mooiste gebouw ter wereld, maar de toegangsprijs is niet mis en de drukte is nog groter. Om middeleeuws India zonder hoofdpijn te ervaren, reis dan via de Grand Trunk Road naar Delhi. Hier vind je de Jama Masjid, de grootste moskee van India, die gratis toegankelijk is en nog altijd doordrenkt is van de sfeer, pracht en magie van het Mogolrijk.

GEZINS-HACKS

De toeristenindustrie kijkt naar onze kleinste reizigers en ziet gelijk dollartekens, dus wees slim en ontdek de beste manieren om te reizen met je kinderen. Je kunt beginnen met deze beproefde familie hacks.

“Als ouder van drie kinderen neem ik altijd voldoende snacks mee op reis (gezond of niet) voor onvoorziene vertragingen, momenten waarop iedereen zijn geduld verliest of voor een energieboost om het te redden tot de volgende tussenstop. Een pakje kaarten, Uno of Dobble werkt goed als je de tijd moet doden, en eenvoudige woordspelletjes hebben ons door menig lange wachtrij geholpen.”
Imogen Hall, kindertherapeut en schrijfster

1 FAMILIEKAMERS

Grote gezinnen betekent vaak hoge hotelkosten, dus neem één kamer om te besparen. De meeste hotels kunnen een extra bed of kinderbedje in een kamer plaatsen en veel hotels hebben familiekamers. Als je niet in één kamer past, neem dan aangrenzende kamers, het liefst met een tussendeur.

2 PLAN JE DAG NIET TE VOL

Kinderen houden van nieuwe ervaringen, maar niet van lange reizen, weinig eten en extreme hitte. Plan genoeg stops en lunchpauzes in en wees op tijd terug in het hotel. Pauzeer een paar dagen bij elke tussenstop – kinderen willen niet maar één dagje op het strand zijn om dan weer verder te trekken.

3 WATER IS JE VRIEND

Kinderen zijn niet kieskeurig, of het nou een hotel-zwembad is, een openbaar zwembad, een rivier, een meer of de zee... kies voor een verblijf bij water voor gegarandeerd plezier en om de hitte te doorstaan. Een tuinslang, sproeier of stadsfontein is een goed plan B.

4 KINDVRIENDELIJKE ATTRACTIES

Musea, kastelen, activiteitscentra, themaparken, zwembaden, dierentuinen, aquaria en parken zijn leuke dagjes uit met kinderen. Maar kleine reizigers hebben weinig geduld. Als je langer dan een uur op een bepaalde plek bent, kan de vermoeidheid al toeslaan, dus neem genoeg pauzes.

5 ZORG VOOR EEN PLAN B

Lange rijen zijn voor elk gezinsuitstapje een doodoener. Als de rij bij het museum de hele straat omvat, overweeg dan om verder te gaan en een spontaan mini-avontuur te creëren door een leuke vorm van het openbaar vervoer te nemen, zoals een riviertaxi, havenveerboot of ouderwetse tram.

6 NEEM INSTANT-PLEZIER MEE

Neem dingen mee om kinderen te vermaken tijdens lange wachttijden: boeken, strips, kaartspellen en tekenpapier plus pennen zijn de beste optie. Het Lonely Planet Spellen voor onderweg en Mijn Reisdagboek staan garant voor creatief plezier!

7 GEZINSTICKETS

De meeste toeristische bezienswaardigheden bieden gezinstickets aan die besparingen opleveren, hoewel deze vaak gericht zijn op twee volwassenen en twee kinderen. Kijk ook naar andere kortingskaarten; sommige geven bijvoorbeeld gratis toegang voor maximaal twee kinderen bij elke volwassene.

8 KORTING OP ENTREE

Kijk bij attracties zoals dierentuinen, aquaria en themaparken of er kortingsacties zijn met bijvoorbeeld gespaarde punten van ontbijtgranen, snacks en frisdrank. Veel sites bieden promotickets op rustigere tijden van het jaar of voor vroege of late toegang aan.

9 STEPJES, TASSEN & BUGGY'S

Veel musea vragen je om buggy's, stepjes en tassen in een kluis achter te laten om beschadigingen te voorkomen. Laat grote items achter in je hotel – een rugdrager of draagdoek is een betere oplossing voor het meenemen van kleine bezoekers.

10 MAALTIJDDEALS

Drankjes en snacks kunnen de prijs van een dagje uit snel verdubbelen, dus kies voor kindermaaltijden, die vaak inclusief drankjes en dessert zijn. Als er geen kindermenu is, bestel dan grotere gerechten voor volwassenen en deel ze. Zelfgemaakte lunchpakketjes en gratis kraanwater zijn altijd het voordeligst.

11 HOUD KLEINTJES IN DE GATEN

Zorg dat je kids je naam en telefoonnummer bij zich dragen en leg ze uit: als ze jullie kwijtraken, moeten ze contact opnemen met een volwassene in uniform, iemand bij de kassa of een andere mama en op één plek blijven om makkelijker gevonden te worden.

EEN THUIS OP WIELEN

★ Bereken de kosten

Slapen in je eigen voertuig betekent goedkope overnachtingen en makkelijk van A naar B komen, maar het is niet altijd de goedkoopste optie. Vergeet niet om rekening te houden met brandstof, wegenbelasting, verzekeringen, tol, onderhoud en parkeerkosten – maak vooraf een goede vergelijking ten opzichte van het OV en slapen in hotels. Je kunt altijd tijdelijk een auto huren als je er even één nodig hebt.

★ Je 'wielen' kiezen

Een voertuig huren is minder gedoe, maar kopen betekent dat je je geen zorgen hoeft te maken over schades. Houd rekening met de route – onverharde wegen vereisen een 4WD. Kies een merk voertuig dat je veel tegenkomt op je bestemming, zodat je gemakkelijk reserve-onderdelen kunt vinden. Ford, Toyota en Volkswagen zijn een veilige keuze.

★ Je auto verbouwen

De mogelijkheden zijn eindeloos als het gaat om het ombouwen

Veel reizigers vinden het nogal een gedoe om een hotel te vinden, maar door van hun voertuig een camper te maken, of dat nu alleen een matras achterin een grote auto is of een volledig uitgeruste camper, komen ze veel verder.

van je voertuig. Je hebt in ieder geval een bed of matras nodig, een plek om water op te slaan en een manier om voedsel koel te houden, elektrisch of met koelelementen. Opbergruimte is essentieel – stapelbare plastic opbergdozen zijn super handig, maar zet ze vast met riemen om ze op hun plaats te houden. Zie blz. 50 voor meer tips.

★ Een camper huren

Veel landen hebben gespecialiseerde camper-verhuurbedrijven. Britz.com en Maui-rentals.com zijn bekende verhuurbedrijven in

Australië, Nieuw-Zeeland en Zuid-Afrika; in de VS en Canada kun je CruiseAmerica.com of CanaDream.com proberen. De zoekmachine camperdays.com helpt je ook om bedrijven over de hele wereld te vinden.

★ Met de auto

Een auto kost bijna altijd minder dan een busje om te kopen/huren en te gebruiken, en met kleinere motoren en een lager brandstofverbruik slurpen ze ook minder van je geld op. Als je van plan bent om in de auto te slapen, heb je de grote bagageruimte van een stationcar of bestelbus nodig en een schuimrubberen matras. Neem een pop-up tent mee zodat je de keuze hebt – een TentBox (tentbox.com) op het dak geeft je het beste van twee werelden. Neem een goede slaapzak of dekens mee om warm te blijven – je kunt niet rekenen op de autoverwarming want dan sta je straks met een lege accu.

★ Campingvoordelen

Voor de belangrijkste zaken zoals douches, toiletten, drinkwater,

© NEW AFRICA / SHUTTERSTOCK

“Slapen in je auto is een optie, maar op campings en vakantieparken wordt dat niet toegestaan, dus neem een tent mee voor nood. Langs de kant van de weg slapen brengt risico's met zich mee, zoals wakker gemaakt worden met een blaas test van de politie! Ga er niet vanuit dat je mag overnachten op parkeerplaatsen, tenzij er een bord staat dat het is toegestaan.”

Joe Bindloss, auteur van reisboeken

kookegelegenheid en een plek waar je je vuil water kunt lozen en afval kunt achterlaten, zoek je naar goede campings en vakantieparken langs de kust en rond de stadsgrenzen in toeristische gebieden. De meeste campings hebben speciale plekken voor campers, met een watervoorziening en elektriciteitsaansluiting om te voorkomen dat je accu leegloopt. Als je door Afrika trekt, kun je bij hotels en safarilodges tegen betaling op het terrein kamperen.

★ Veiligheid van campers

In auto's kan gemakkelijk worden ingebroken, dus zorg dat je je waardevolle spullen op een veilige plek kunt opbergen en probeer te overnachten op bewaakte parkeerplaatsen, zoals campings of bewaakte tankstations. Als de omgeving onveilig lijkt, kun je overwegen om voor een nachtje een hotel te boeken, zodat je je waardevolle spullen mee naar binnen kunt nemen en op de

beveiligde parkeerplaats van het hotel kunt parkeren. Als je afgelegen gebieden bezoekt of in de winter rijdt, neem dan

voldoende voedsel, water en dekens mee, plus een telefoon voor noodgevallen (en een manier om hem op te laden).

PAUZEREN LANGS DE WEG

Check bij lange snelwegreizen of je kunt stoppen bij rustplaatsen langs de weg. Frankrijk heeft een uitgebreid systeem van aires – speciale (en meestal gratis) rustplaatsen voor campers bij wegrestaurants en langs binnendoorwegen, met basisvoorzieningen zoals water en loosplekken, maar vaak geen toiletten. In Duitsland staan ze bekend als stellplatze; in Italië is de term area di sosta. Kijk in Nieuw-Zeeland uit naar borden met Freedom Camping. Vind rustplaatsen gemakkelijk met apps zoals Park4Night en CamperContact.

Veilig eten voor dummies

Dat verrukkelijk uitziende streetfood is enorm verleidelijk, maar word je er niet snel ziek van? Maak je geen zorgen – hier zijn een paar eenvoudige reishacks om Delhi-diarree te voorkomen.

★ IJs? Nee dank je!

Tenzij je 100% zeker bent van de herkomst van het water dat gebruikt wordt om ijs te maken, vraag je om drankjes zonder ijsklontjes. Bij drankjes uit gekoelde flessen heb je geen dubieuze ijsklontjes nodig, als je per se ijsklontjes wilt, ga dan voor chique restaurants en internationale fastfoodketens.

★ IJs, eieren & zuivel

Soft- en schepijs en andere melkproducten kunnen onveilig zijn – sla ijs over tenzij je zeker weet dat het niet ontdooid en opnieuw ingevroren is. Vermijd ongepasteuriseerde melk en ongekookte eieren om salmonella, E.coli, listeria en campylobacterie te voorkomen. Kwark is de veiligste zuivelkeuze.

★ Vis en zeevruchten

Hoe ver ben je van de zee vandaan? Meer dan 160 km in de tropen en je riskeert voedselvergiftiging. Let altijd op de versheid van vis en zeevruchten voordat je bestelt. Veel restaurants leggen hun vis op ijs in een vitrine zodat je de versheid zelf kunt beoordelen – slijmerigheid, een doffe kleur, een sterke visgeur en troebele, ingevallen ogen zijn waarschuwingssignalen.

★ Vlees en kip

Goed doorbakken rood vlees is meestal veilig om te eten, maar wees op je hoede voor rauwe vleesgerechten, tenzij de lokale bevolking er zonder problemen van smult. Vermijd gerechten

“In landen waar de hygiëne niet optimaal is, eten veel reizigers vegetarisch om risico's tijdens hun reis te verkleinen. Kijk in Zuid-Azië uit naar uithangbordjes met 'veg' of 'pure-veg'; ga in Zuidoost-Azië op zoek naar vegetarische of boeddhistische restaurants voor goed en veilig eten.”
Joe Bindloss, auteur van reisboeken

die op kamertemperatuur zijn gebleven. Kip is riskanter dan rood vlees – snijd je vlees altijd in stukken voordat je een hap neemt om er zeker van te zijn dat het door en door gaar is.

★ Fruit en salades

Vermijd salades en voorgesneden fruit tenzij je zeker weet dat ze gewassen zijn in gezuiverd water. Als je je eigen fruit koopt, schil of was het dan zelf en weet wat je eet. Sapjes zijn ook een riskante onderneming – waar komt het water of ijs vandaan?

★ Rijst

Echt waar! Opgewarmde rijst kan een risico zijn, omdat sommige bacteriën die op rijst groeien giftige stoffen aanmaken die niet vernietigd worden door verhitting.

© GEORGE COSMIN MARIN / GETTY IMAGES; PINO / SHUTTERSTOCK

ZELF-VOOR-ZIENEND IN STIJL

Kookbenodigdheden

Keukens zijn vaak uitgerust met een basis kookset – pannen, een vergiet, snijplank, borden, kommen, kopjes en bestek – maar echt scherpe messen zijn zeldzaam, net als borden en glazen voor meer dan vier personen. Wat zeker niet mag ontbreken zijn een flesopener, een aansteker (voor het geval het gas niet aangaat), een lichtgewicht blikopener, een klein, scherp (zak)mes en een zaklamp voor als de stroom uitvalt.

© RICK NEVES / SHUTTERSTOCK

Als je een kamer, appartement of villa met keuken huurt, kun je op de kosten voor het eten besparen – en je hebt meer keuze als je eens geen zin hebt om uit eten te gaan. Hierbij wat tips voor thuiskoks.

Basis kookuitrusting

Keukenkastjes staan vaak vol met achtergelaten, halfvolle pakjes, dus je kunt meestal genoeg vinden om een maaltijd in elkaar te flansen op je eerste avond, maar neem altijd wat basiskruiden mee zoals zout, peper en olie om in te bakken, zodat je geen grote verpakkingen hoeft te kopen die je niet op krijgt. Thee en koffie zijn ook handig om bij je te hebben. Wat melk, pasta en iets voor erbij is handig voor noodgevallen; wijn is

“Als je iets huurt in een land waar je geen water uit de kraan kunt drinken, is een voor de hand liggende tip om drinkwater te kopen in grote 5-liter flessen in de supermarkt. Deze kosten vaak niet veel meer dan een fles van 1 liter, en je kunt op je gemak koken in je eigen huisje.”
Mark Elliott, reisschrijver en journalist

optioneel, maar sterk aanbevolen, om te proosten op je tijdelijke onderkomen.

Pers de eigenaar uit (niet letterlijk)

Zorg ervoor dat de eigenaar gedetailleerde instructies geeft over hoe alles werkt, inclusief elektriciteit, gas, water, deursloten, verwarming en – niet onbelangrijk – het fornuis. Wacht hier niet mee tot je aankomt, want op veel plaatsen ligt de sleutel op je te wachten in een kluisje, waardoor je niemand te spreken krijgt.

Altijd tijd voor een BBQ

Als het kan, boek dan een accommodatie met buitenruimte, zelfs al is het maar een terras of balkon. Barbecueën is geweldig, vereist minimale voorbereiding en je blijft zonder al te veel restjes zitten. Als de accommodatie geen barbecue heeft, koop dan een goedkope wegwerpversie en een pak satéprikkers bij de winkel op de hoek.

Frankrijk

Het verfijnde Frankrijk is rijk aan cultuur, zit boordevol geschiedenis en romantiek en er staat altijd een heerlijke maaltijd voor je klaar. Maar er liggen uitdagingen te wachten in dit meest bezochte land ter wereld, van stakingen tot voedselprijzen – blijf die een stapje voor met deze tips.

Spreek een beetje Frans

De Fransen spreken het liefst hun eigen taal. Je zult het gemakkelijker hebben als je wat basis-Frans spreekt (of in ieder geval genoeg om koffie en een croissant te bestellen).

Koop een pas voor Parijs

Bespaar op sightseeing met de

Paris Pass (parispass.com), met gratis toegang tot topmusea en bezienswaardigheden voor twee tot zes dagen – zorg dat je genoeg bezienswaardigheden bezoekt om de kosten eruit te krijgen (zoek ook naar kortingen online).

Vermijd augustus

De Fransen gaan massaal op

vakantie in augustus en veel bedrijven sluiten hun deuren – tot grote ergernis van toeristen. Wacht tot september, als de *locals* terug zijn van vakantie.

Bekijk de musea (als je nog jong bent)

Frankrijk zet zich in voor cultuur en biedt gratis toegang tot musea

ONVER-MIJDELIJKE KOSTEN

- ★ Hoge prijzen in steden
- ★ 15% servicekosten in restaurants en bars
- ★ Hoge btw tot wel 20%

© MASSIMO SANTI / SHUTTERSTOCK

voor jongeren onder de 18 en burgers van de EER tussen de 18 en 25 jaar. Geen Europeaan? Laat je studentenkaart zien – de *International Student Identity Card* (isic.org) wordt algemeen erkend.

Gratis water bij de maaltijd

Obers gaan er vaak vanuit dat toeristen bij elke maaltijd willen betalen voor mineraalwater. Als je tevreden bent met kraanwater, vraag dan gewoon om een *carafe d'eau* en bespaar een paar euro.

Eet voor 'n vaste prijs

Ga op zoek naar *prix fixe*-menu's, die grote besparingen opleveren ten opzichte van het los bestellen van gangen. Zoek betaalbare kwaliteitstentjes in de drukke Arabische en Noord-Afrikaanse wijken, zoals Noailles in Marseille.

Houd je zakken in de gaten

Veel Franse steden hebben last van zakkenrollers, vooral rond toeristische trekpleisters en in het openbaar vervoer.

LEESVOER

★
Lonely Planet reisgids *France*

★
Als je het licht niet kunt zien
door Anthony Doerr

★
De miserabelen
door Victor Hugo

Skip de tolwegen

Veel snelwegen in Frankrijk zijn tolwegen: *péages* – waar je steeds moet betalen om je reis voort te zetten. Stel je navigatiesysteem in op 'tolwegen vermijden' en je wordt omgeleid naar gratis (maar langzamere) routes.

Stakingen

Trouw aan hun revolutionaire verleden zijn de Fransen vaak aan het staken – irritant voor reizigers. Houd het nieuws over stakingen in de gaten en vermijd openbare protesten, die kunnen uitmonden in gevechten met de politie.

Stop op de aires

Aires zijn gratis (of goedkope) stopplaatsen langs de weg – fantastisch als je lange afstanden aflegt met een camper of caravan. Je vindt ze in *The Best Aires in France 2025/26* van Alan Russell.

Picknicken

Nergens zijn picknickingrediënten beter dan op de Franse markt. Een vers stokbrood, een stuk *fromage* en wat vleeswaren is alles wat je nodig hebt voor een lekkere maaltijd in het park.

Verstandig aan de wijn

Als je wijngebieden zoals Bordeaux, Bourgondië en Champagne verkent, reis dan van wijngaard naar wijngaard met een georganiseerde wijntour of op de fiets, want rijden onder invloed is natuurlijk een *no go*.

Of haal een goede fles...

Voor een lekkere *bouteille du vin* bekijk je de metalen folie rond de kurk. Groen is voorbehouden aan superieure *Appellation d'Origine Contrôlée/Protégée*-wijnen, en de letter 'R' (*Récoltant*) geeft aan dat de wijn is gebotteld door degene die de druiven heeft geteeld – een teken van kwaliteit.

Reizen met de TGV

Het Franse spoor netwerk is van wereldklasse en de treinen zijn snel, rijden regelmatig en een kaartje is redelijk betaalbaar. Stap over op internationale diensten zoals de Eurostar (eurostar.com) en boek onderweg op snf-connect.com, of gebruik de uitstekende Interrail/Eurail Pass (interrail.eu).

Koopkracht

DUUR IN FRANKRIJK

- ★ Supermarkten (voor de thuiswinkels)
- ★ Accommodatie in grote steden (vooral in Parijs)
- ★ Parkeren in stadscentra

WAAR VOOR JE GELD

- ★ Wijn – uiteraard!
- ★ Picknickingrediënten van de markt
- ★ Baguettes en croissants van de lokale bakkerij

Zuid-Afrika

Alles in Zuid-Afrika is fantastisch, van de prachtige megasteden en levendige landschappen tot de krioelende wilde dieren in de meer dan 20 nationale parken. Hier lees je hoe je valkuilen kunt vermijden in de zuidelijke poort van Afrika.

Vlieg op Jo'burg

Start je reis liever in Johannesburg dan in Kaapstad. Internationale vluchten hierheen zijn goedkoper en je hebt een goed uitgangspunt om de nationale parken en reservaten in het noorden en oosten te verkennen.

Haai-alarm

Een grote witte haai zien is sensationeel, maar het liefst wel met iets tussen jou en de haai in. Luister naar adviezen over veilige plekken om te zwemmen en te surfen, zoek daarvoor stranden met strandwachten en afgebakende zwemgebieden.

Rijd als een local

Belangrijk: autodeuren op slot en ramen gesloten tijdens het rijden, om het risico op carjacking te verkleinen. 's Nachts moet je extra voorzichtig zijn, overvallen bij stoplichten komen vaak voor. Rijd om obstakels heen en stop niet (het kan een valstrik zijn).

Buiten het hoogseizoen

Tijdens de schoolvakanties zitten

de toeristische plekken vol, maar de lente en de herfst zijn net zo geschikt als reisseizoenen. Aan de westkust staan de wilde bloemen vanaf september in bloei, terwijl in juni (herfst) het walvisseizoen begint aan de Westkaap.

Stadswandeling met gids

Op straat rondzwerven in grote steden kan riskant zijn, dus kies voor een georganiseerde wandeltocht. Kies bij voorkeur voor themawandelingen rond historische wijken, townships en de anti-Apartheidsbeweging in plaats van de voorspelbare bezienswaardigheden.

De Zuid-Afrikaanse strijd

Leer meer over de Zuid-Afrikaanse vrijheidsstrijd in het Apartheidsmuseum in Jo'burg, de voormalige gevangenis van Nelson Mandela op Robbeneiland (bemand door voormalige gevangenen) en het District Six Museum in Kaapstad.

Zelf op safari

Voor de Big Five zonder het

- ONVER-MIJDELIJKE KOSTEN**
- ★ Dure vluchten om er te komen
 - ★ Voertuigen bestand tegen straatcriminaliteit
 - ★ 15% btw op goederen en diensten

prijskaartje huur je een auto en rijd je zelf, in plaats van mee te gaan op een safari. Kruger National Park is vanuit Jo'burg in vier uur te bereiken, met budget lodges en hostels als alternatief voor luxe safarikampen.

Vegetarische menukeuzes

Ver weg van steden als Kaapstad kun je op zoek gaan naar lokale vegetarische gerechten: *chakalaka* (gekruide groenten), *pap* en *relish* (maïspap met tomatensaus), *samp and beans* (gestampte maïskorrels met suikerbonen) en curry's in Indiase restaurants.

LEESVOER

- ★ Lonely Planet reisgids *South Africa*
- ★ *De lange weg naar de vrijheid* door Nelson Mandela
- ★ *Tranen over Johannesburg* door Alan Paton

Proef de braai

Zelf koken kan je een hoop rand besparen, vooral als je een geboren carnivoor bent. De meeste guesthouses, appartementen en homestays bieden toegang tot een barbecue (*braai*) waar je naar hartenlust kunt barbecueën.

Drink water

In het grootste deel van het land is kraanwater drinkbaar, dus je kunt flessen links laten liggen en in restaurants om kraanwater vragen. In afgelegen gebieden kan de kwaliteit wat minder zijn, dus dubbelcheck even bij een bewoner.

Neem een Wildcard

Als je van plan bent op safari te

gaan, kun je met de SANParks Wildcard-pas (sanparks.org/wild_new) een jaar lang toegang krijgen tot 80+ parken in Zuid-Afrika en aangrenzende landen.

Btw terugvragen

Als je een grote aankoop doet in ZA, bewaar dan het bonnetje – je kunt de btw op uitgaven van meer dan 250 rand terugvragen op de internationale luchthavens van Zuid-Afrika bij vertrek, maar neem extra tijd voor de formaliteiten.

Volg de wijnroutes

Ontdek het rijke wijnerfgoed van Zuid-Afrika tijdens een wijntour met gids vanuit Kaapstad – ga op zoek naar kleinere, door families gerunde wijngaarden, zoals Boschendal en Spier.

Koopkracht

DUUR IN ZUID-AFRIKA

- ★ Georganiseerde avontuurlijke activiteiten
- ★ Accommodatie in Kaapstad
- ★ Prijzen in het hoogseizoen

WAAR VOOR JE GELD

- ★ Eten, vooral voor vleesliefhebbers
- ★ Lokale biertjes en wijn
- ★ Huren van een auto (in vergelijking met georganiseerde tours)